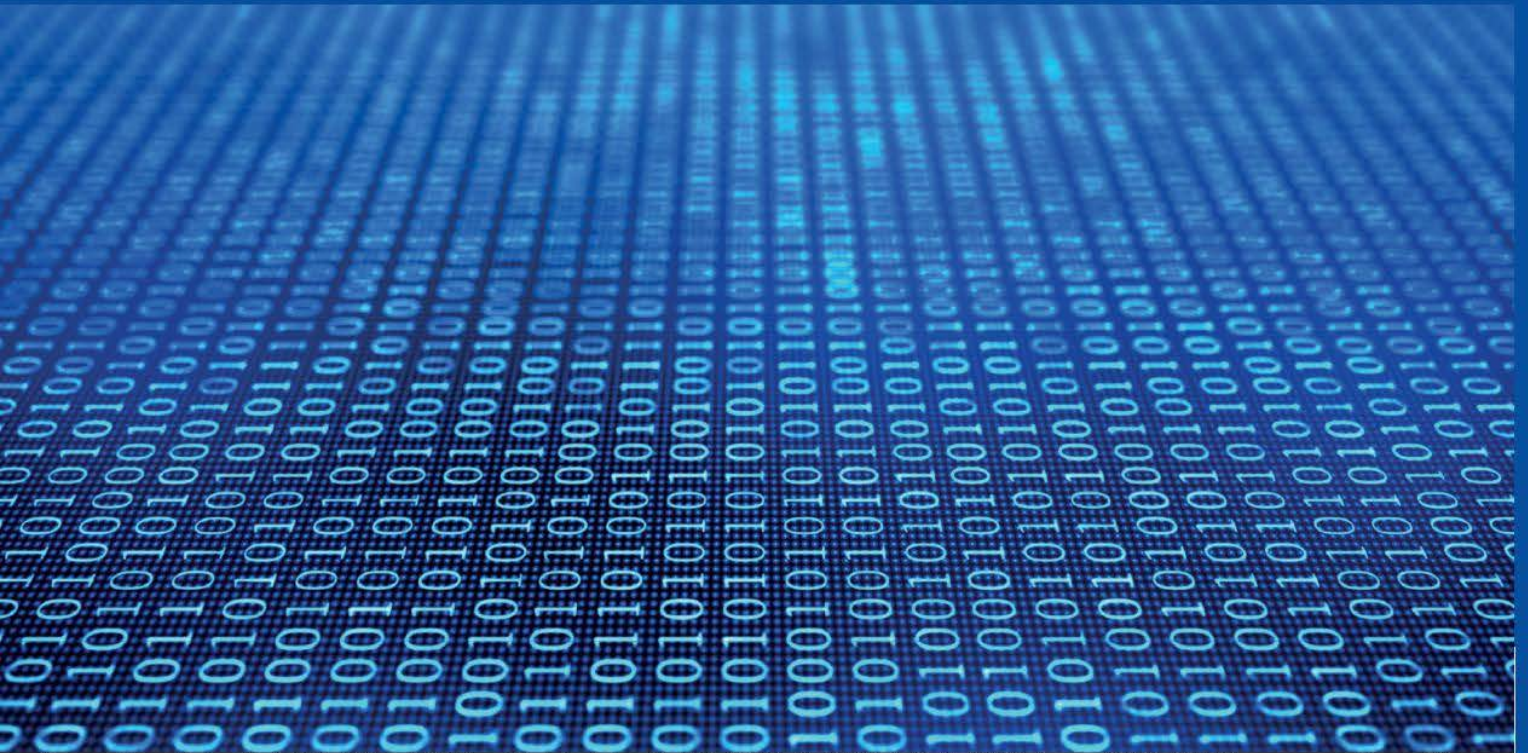

Výskum týkajúci sa online obchodných modelov porušujúcich práva duševného vlastníctva – Fáza 2

Zhrnutie

Elektronické obchody, ktoré využívajú predtým používané názvy domén a sú podozrivé z porušovania práv ochranných znáмок

Zhrnutie

Výskum týkajúci sa online obchodných modelov porušujúcich práva duševného vlastníctva – Fáza 2

Elektronické obchody, ktoré využívajú predtým používané názvy domén a sú podozrivé z porušovania práv ochranných známk

Predslov

V období, keď v rámci Europolu vznikla Koordinovaná koalícia pre boj proti porušovaniu duševného vlastníctva (Intellectual Property Crime Coordinated Coalition – IPC3), vydal Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) správu o fáze 1 výskumu týkajúceho sa online obchodných modelov porušujúcich práva duševného vlastníctva.

Správa obsahuje prehľad veľkého množstva rôznych spôsobov, akými je duševné vlastníctvo komerčne porušované v prostredí internetu a predstavila úplne nový spôsob identifikácie, podrobného rozboru, analýzy a prezentácie takýchto obchodných modelov. Správa je často citovaná v súvislosti s obchodnými modelmi, ktoré v online prostredí porušujú pravidlá.

Táto štúdia vychádza z počiatočných zistení a ďalej skúma informácie o tom, ako podozriví porušovatelia práv duševného vlastníctva v rozsiahlej miere používajú názvy domén, ktoré kedysi patrili slávnym osobnostiam, organizáciám, zahraničným veľvyslanectvám, obchodným podnikom a mnohým ďalším.

Tento jav prvýkrát nahlásil dánsky expert na počítačovú kriminalitu, ktorý zistil, že veľký počet predtým používaných názvov domén v rámci dánskej domény .dk bolo systematicky opätovne registrovaných podozrivými porušovateľmi práv ochranných známk.

Úmyslom tejto činnosti bolo využiť popularitu názvov takýchto domén na prilákanie návštevníkov na nové elektronické obchody, ktoré predávali tovar podozrivý z porušovania práv ochranných známk. Len čo sa názvy domén stali dostupnými na opätovnú registráciu, podozriví porušovatelia práv ich získali a krátko na to aktivovali elektronický obchod.

Úrad EUIPO sa rozhodol zistiť, či sa táto prax identifikovaná v Dánsku uplatňuje aj v iných európskych krajinách s rozvinutými sektormi elektronického obchodu. Do výskumu bolo vybrané Švédsko, Nemecko, Spojené kráľovstvo a Španielsko a jeho výsledkom je táto správa.

Zistenia sú poučné a ukazujú, že prax identifikovaná v Dánsku sa objavuje aj v štyroch vybraných krajinách, a to dokonca v oveľa väčšom rozsahu, než sa očakávalo.

Na základe podrobnej analýzy 40 príkladov prípadov sa podľa výskumu takisto zdá, že to, čo sa na prvý pohľad javí ako tisíce elektronických obchodov bez vzájomného prepojenia, je pravdepodobne jeden alebo niekoľko podnikov predávajúcich európskym spotrebiteľom tovar, ktorý je podozrivý z porušovania práv ochranných známk.

Táto nová správa poskytuje ďalšie dôkazy o rozsahu problému komerčného porušovania práv duševného vlastníctva v prostredí internetu a zdôrazňuje potrebu spolupráce na úrovni EÚ, aby sa tento problém dostal pod kontrolu.

António CAMPINOS

výkonný riaditeľ EUIPO

1. Zhrnutie

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) v roku 2015 prostredníctvom Európskeho strediska pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva zadal výskumnú štúdiu o online obchodných modeloch používaných na porušovanie práv duševného vlastníctva. Iniciatíva vznikla ako nezávislá štúdia založená na údajoch, ktorá mala posúdiť a analyzovať spôsob fungovania a financovania komerčného porušovania práv duševného vlastníctva v prostredí internetu, spôsob ako táto činnosť vytvára zisky pre svojich prevádzkovateľov, aký druh obsahu šíri a aká veľká je základňa jeho používateľov.

Štúdia by mala tvorcom politik, občianskej spoločnosti a súkromným podnikom pomôcť lepšie pochopiť situáciu. Zároveň by mala prispieť k identifikácii spektra opatrení potrebných na riešenie výziev spojených s rozsiahlym porušovaním práv duševného vlastníctva v prostredí internetu a ich lepšiemu pochopeniu.

Plánovalo sa, že štúdia bude rozdelená na dve fázy:

- fáza 1, kvalitatívna štúdia zameraná na poskytnutie prehľadu rôznych obchodných modelov používaných na porušovanie práv duševného vlastníctva v prostredí internetu,
- fáza 2, kvantitatívna štúdia, kde sa podrobne preskúma jeden alebo viaceré dôležité konkrétne obchodné modely a stratégie.

Správa o fáze 1 bola uverejnená 12. júla 2016 a je k dispozícii na webovej stránke úradu EUIPO¹.

Počas výskumu v rámci fázy 1 bola v Dánsku objavená nedávna štúdia², ktorá sa zaoberala spôsobom konkrétneho využívania systému názvov domén v dánskej doméne na najvyššej úrovni (ccTLD) .dk. Podnetom na vypracovanie štúdie boli správy v médiách o novovznikajúcich elektronických obchodoch podozrivých z porušovania práv ochranných známk, ktoré sa javili ako samostatné a neprepojené elektronické obchody. Cieľom dánskej štúdie bolo zistiť, či sa za zakladaním takýchto elektronických obchodov skrýva nejaký vzorec alebo štruktúra. Na základe analýzy opätovného zápisu v minulosti používaných názvov domén bolo možné určiť, že elektronické obchody podozrivé z predaja tovaru porušujúceho práva ochranných známk boli vytvorené použitím názvov domén, ktoré už boli v minulosti používané na rôzne internetové účely. Len čo sa názvy domén uvoľnili na opätovnú registráciu, subjekty prevádzkujúce elektronické obchody si systematicky dávali opätovne registrovať názvy domén a krátko na to založili elektronické obchody, ktoré predávali tovar podozrivý z porušovania práv ochranných známk iných subjektov. Charakteristickým znakom bolo, že predchádzajúce

¹ https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/resources/Research_on_Online_Business_Models_IBM/Research_on_Online_Business_Models_IBM_en.pdf.

² Výskum, ktorý uskutočnil dánsky špecialista na počítačovú kriminalitu Henrik Bjørner, je k dispozícii tu: <http://cybercrime.eu/analysis/analysing-registration-of-previously-used-danish-domain-names/>.

používanie názvov domén vôbec nesúviselo s tovarom, ktorý podozrivé elektronické obchody predávali. Išlo napríklad o názvy domén, ktoré predtým používali politici, zahraničné veľvyslanectvá, obchodné podniky a mnohí ďalší zapisovatelia názvov domén.

Počas obdobia od októbra 2014 do októbra 2015 existovalo 566 domén .dk, ktoré boli opätovne registrované podozrivými porušovateľmi práv z ochranných známk hneď po tom, čo sa ich vzdali ich predchádzajúci zapisovatelia a uvoľnili sa na opätovnú registráciu.³

Hoci sa realizovaný výskum vzťahoval len na dánske národné domény na najvyššej úrovni ccTLD .dk, odhalené činnosti naznačovali, že podozriví porušovatelia práv ochranných známk ich pravdepodobne vykonávajú aj v iných európskych krajinách. Na základe toho úrad EUIPO rozhodol, že túto konkrétnu otázku preskúma v rámci fázy 2 výskumného projektu, pričom sa zameria na štyri európske krajiny s rozsiahlymi sektormi elektronického obchodu. Podľa týchto kritérií bolo vybrané Švédsko, ktoré by bolo ako škandinávská krajina považované za porovnateľné s Dánskom, Nemecko a Spojené kráľovstvo, ktoré majú veľmi dobre rozvinuté a rozsiahle sektory elektronického obchodu, a Španielsko, krajina s rozsiahlym sektorom elektronického obchodu v južnej Európe.

Hlavným cieľom analýzy elektronických obchodov bolo odhaliť elektronické obchody, ktoré predávajú tovar podozrivý z porušovania práv ochranných známk. Na tento účel bol vyvinutý automatizovaný proces, v rámci ktorého každý názov domény prešiel súborom analytických modulov s cieľom určiť, či možno webovú stránku klasifikovať ako webovú stránku, ktorá je podozrivá z porušovania práv ochranných známk, alebo ktorá nie je podozrivá z porušovania práv ochranných známk. Tieto analytické moduly slúžili konkrétne na uľahčenie zhromažďovania informácií a analýzu obsahu.

V čase analýzy sa ukázalo, že vo Švédsku, Nemecku, Spojenom kráľovstve a Španielsku vládne nasledujúca situácia.

Súčasný výskum jasne ukázal, že vo Švédsku, Nemecku, Spojenom kráľovstve a Španielsku dochádza k tomu istému javu, ako bol predtým zdokumentovaný v Dánsku.

³ Upozorňujeme, že tieto informácie boli citované z uvedenej dánskej štúdie.

ccTLD	Švédsko .se	Nemecko .de	Spojené kráľovstvo .uk	Španielsko .es	Spolu
Obdobie analýzy	8. decembra až 10. decembra 2016	23. novembra až 6. decembra 2016	26. januára až 10. februára 2017	10. januára až 11. januára 2017	
Celkový počet odhalených aktívnych názvov domén v rámci ccTLD, ktoré odkazovali na aktívne webové stránky	1 259 990	11 057 426	8 158 245	1 047 780	21 523 441
Celkový počet odhalených elektronických obchodov používajúcich názov domény v rámci ccTLD	33 212	208 939	224 154	49 147	515 452
Celkový počet odhalených elektronických obchodov podozrivých z porušovania práv ochranných znáмок iných subjektov, ktoré používajú názov domény v rámci ccTLD	3 161 (9,5 % z celkového počtu elektronických obchodov)	6 066 (2,9 % z celkového počtu elektronických obchodov)	14 182 (6,3 % z celkového počtu elektronických obchodov)	4 461 (9,1 % z celkového počtu elektronických obchodov)	27 870 (5,41 % z celkového počtu elektronických obchodov)
Celkový počet odhalených elektronických obchodov podozrivých z porušovania práv ochranných znáмок iných subjektov a používajúcich názov domény v rámci ccTLD, kde bol názov domény predtým používaný iným zapisovateľom	2 444 (77,3 % podozrivých elektronických obchodov)	4 864 (80,2 % podozrivých elektronických obchodov)	10 081 (71,1 % podozrivých elektronických obchodov)	3 612 (81,0 % podozrivých elektronických obchodov)	21 001 (75,35 % podozrivých elektronických obchodov)

V rámci výskumu bolo vo Švédsku, Nemecku, Spojenom kráľovstve a Španielsku odhalených 27 870 elektronických obchodov podozrivých z predaja tovaru, ktorý porušuje práva ochranných známkov. Zistilo sa, že 21 001 z týchto elektronických obchodov (75,35 %) využíva názvy domén, ktoré boli predtým používané na nasmerovanie internetovej prevádzky na webové stránky, ktoré s ich predchádzajúcim využívaním nemajú žiadnu súvislosť.

Na základe výskumu je potrebné považovať za pravdepodobné, že k takejto istej činnosti dochádza aj v iných európskych krajinách s dobre rozvinutými sektormi elektronického obchodu.

Pri analýze 27 870 elektronických obchodov podozrivých z predaja tovaru porušujúceho práva ochranných známkov vo Švédsku, v Nemecku, Spojenom kráľovstve a Španielsku sa zistilo niekoľko vzorov pri vytváraní elektronických obchodov. Patria sem:

- kategória výrobkov: najviac postihnutou kategóriou výrobkov je obuv so 67,5 % podozrivých elektronických obchodov a odevy s 20,6 %⁴,
- hlavná postihnutá značka: značka, ktorá utrpela najväčšiu ujmu, bola ako hlavná postihnutá značka zistená v 18 % podozrivých elektronických obchodoch, pričom značka s druhou najväčšou ujmu bola ako hlavná dotknutá značka zistená v 11,9 % podozrivých elektronických obchodoch,
- použitý softvér: 94,6 % odhalených podozrivých elektronických obchodov používalo rovnaký konkrétny softvér pre prevádzku elektronického obchodu,
- registre: 40,78 % odhalených podozrivých elektronických obchodov vo Švédsku a v Spojenom kráľovstve bolo zapísaných prostredníctvom toho istého registra,
- názvové servery: 21,3 % odhalených podozrivých elektronických obchodov používalo ten istý názvový server,
- štát poskytovateľa hostingových služieb: v 25,9 % podozrivých elektronických obchodov bol poskytovateľ hostingových služieb umiestnený na území Turecka, 19,3 % na území Holandska a 18,3 % na území Spojených štátov.

⁴ Je potrebné poznamenať, že dve hlavné kategórie výrobkov zodpovedajú hlavným kategóriám výrobkov identifikovaným Eurostatom vo všeobecnom prieskume v súvislosti s nákupmi na internete: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/E-commerce_statistics_for_individuals.

Činnosť predchádzajúcich webových stránok, ktoré sa pod danými názvami domén prevádzkovali, je veľmi rôznorodá, možné ju však rozdeliť na:

1. verejné inštitúcie, medzinárodné organizácie a záujmové skupiny;
2. finančný sektor;
3. spravodajské, mediálne a informačné webové stránky;
4. ostatné podniky;
5. politickú diskusiu a propagandu;
6. dobrovoľnícku činnosť;
7. kultúrne a náboženské webové stránky;
8. súkromné združenia;
9. známe osobnosti a kluby fanúšikov;
10. webové stránky pre dospelých a zoznamovacie webové stránky.

Počas výskumu bolo podrobne analyzovaných 40 elektronických obchodov. Prípadové štúdie sú uvedené v prílohe k tejto správe.

Doména001	Doména007	Doména010	Doména003
▼	▼	▼	▼
<p>V prípadovej štúdii <i>Doména001</i>- se malo predchádzajúce používanie názvu domény nasmerovať internetovú prevádzku na webovú stránku vo švédskom jazyku s informáciami z Európskeho parlamentu určenými švédskej verejnosti.</p>	<p>V prípadovej štúdii <i>Doména007</i>- de malo predchádzajúce používanie názvu domény nasmerovať internetovú prevádzku na webovú stránku v nemeckom jazyku s informáciami o baletnej škole.</p>	<p>V prípadovej štúdii <i>Doména010</i>- co.uk malo predchádzajúce používanie názvu domény nasmerovať internetovú prevádzku na webovú stránku v anglickom jazyku s informáciami o miestnej eskortnej službe.</p>	<p>V prípadovej štúdii <i>Doména003</i>- es malo predchádzajúce používanie názvu domény nasmerovať internetovú prevádzku na webovú stránku v španielskom jazyku s informáciami o rakovine a súvisiacej liečbe.</p>

V žiadnej zo 40 prípadových štúdií nebola zistená žiadna korelácia medzi predchádzajúcim používaním názvu domény a súčasným predajom výrobkov. Dokonca aj keď sa doména predtým používala na predaj tovaru, v čase spracúvania analýzy súčasné elektronické obchody predávali odlišný typ výrobku.

V prípadových štúdiách sa naznačuje, že jediným dôvodom na opätovný zápis názvov domén je využiť popularitu webového sídla, ktoré názov domény označovalo pred vykonaním novej registrácie. Výhody zahŕňajú indexovanie vyhľadávačov, zverejnené recenzie týkajúce sa služieb a/alebo výrobkov a odkazy z iných webových stránok, ktoré ešte nezohľadnili súčasné používanie.

Na prvý pohľad sa zdá, že elektronické obchody sú neprepojenými samostatnými podnikmi. V analýze elektronických obchodov a prípadových štúdiách sa však identifikovali rôzne spoločné znaky, pokiaľ ide o kategórie a značky výrobkov ponúkaných v podozrivých elektronických obchodoch v ich technológii webovej stránky, ako aj používanie konkrétnych registrov, názvových serverov a krajiny pôvodu poskytovateľov hostingových služieb.

Pri skúmaní štruktúry obchodnej praxe a po podrobnej analýze 40 prípadových štúdií z výskumu ďalej vyplynulo, že medzi elektronickými obchodmi pravdepodobne existuje vysoký stupeň prepojenia. Podľa výskumu sa zdá, že to, čo sa na prvý pohľad javí ako tisíce neprepojených elektronických obchodov, je pravdepodobne jeden alebo niekoľko podnikov predávajúcich európskym spotrebiteľom tovar porušujúci práva ochranných známk.

Zistenia správy sú zaujímavé pre komunitu v oblasti presadzovania práva, pre sprostredkovateľov internetu, pre majiteľov ochranných známk a pre spotrebiteľov, ktorým umožňuje pochopiť rozsah, ako aj charakteristiky tohto obchodného modelu používaného v niekoľkých členských štátoch EÚ.

Avenida de Europa 4
E-03008 Alicante
Španielsko

www.euiipo.europa.eu

Výskum týkajúci sa online obchodných modelov porušujúcich práva duševného vlastníctva – Fáza 2

Elektronické obchody, ktoré využívajú predtým používané názvy domén a sú podozrivé z porušovania práv ochranných známk

Zhrnutie